

Lakenvelder

Tot op de huid
Christiaan Bakker

Het is toch weer even wennen zo de eerste keer van het jaar op de door de spieren aangedreven tweewieler. De stuurloze voorbereiding op de hometrainer in de garage heeft wel een effect gehad, maar niet het gewenste.

De eigen indruk van een super afgetraind snelheidsmonster, blijkt bij echte condities van wind en ruwe wegen, een flinterdunne illusie. De hardheid van de tocht wordt gedempt door de zachte aanblik van een lakenvelder. Mondriaan-achtig mooie beesten, die al sinds de twaalfde eeuw in ons land voorkomen. Van oudsher op land van adel, maar nu is de lakenvelder met uitsterven bedreigd.

De koeien kijken schaapachtig toe hoe ik traag voorbij flits. En in mijn gedachten priemt de ietwat slecht-horende hobbyboer met een tiental lakenvelders. In het consult een dag eerder vertelt hij over zijn pensioering, die eigenlijk maar voor een deel is. Met de lakenvelders gaat hij door. In het boerenleven worden maar weinig pensioenen vergeven, deels door passie en deels doordat de stok niet doorgegeven kan worden.

De handen zien er bij het eerste bezoek vrij beroerd uit. Ze zijn als een schilderij dat ernstig behoefte heeft aan nieuwe olie: de barsten staan in de huid, het papier of vel scheurt en je voelt de pijn bij elk contact, laat staan het prikken van

water. Au! En dan ook nog de jeuk. Patiënt gebruikt al vele jaren geen enkele zalf, zegt hij. Bij het doorvragen blijkt: wel dagelijks uierzalf.

We zetten voor diagnostiek van het eczeem een allergietest in. Meerdere plakkers op de rug met 'lokstoffen' voor het immuunstelsel. Als het systeem aan slaat, kan je dit op de rug aflezen. Dan weet je waar iemand allergisch voor is.

De plakker op de rug met wolvet geeft bij meneer een jeukende rode bult. Het lichaam herkent dat stofje dus als een 'die niet bij ons hoort' en valt het aan door middel van een ontstekingsreactie (waar ook jeukfactoren bij vrijkomen).

Deze cellen onthouden het 'paspoort van deze indringer' levenslang. Dus bij elk contact, of zoals het lichaam denkt, poging om binnen te vallen, gaat de verdediging aan de slag. Weg met die indringer. Hergroeperen en 'houd de lijn'! „En

De handen zien er vrij beroerd uit. Ze zijn als een schilderij dat ernstig behoefte heeft aan nieuwe olie

uierzalf bevat wolvet”, leg ik uit. „Dus ik geef u liever vanaf nu koelzalf.”

De gelatenheid waarmee hij accepteert om van zijn jaar in jaar uit gebruikte zalf over te moeten

stappen, valt mij op en ik benoem die. Zijn antwoord doet mij eens te meer realiseren dat het goed is dat ik geen KNO-arts ben geworden, iets wat ooit mijn overweging was. De K en de N waren wel gelukt, maar de O zou omdat ik (nog immer te veel) binnensmonds praat, een frequent lastige combinatie opleveren. „Ach dokter, ik vind het wel een logische en prima overstap zo, van de uierzalf naar de koe-zalf.”

Ik leg nog uit dat het officieel echt koelzalf heet en wil nog zeggen dat de naam afstamt van het water uit de zalf dat na verdamping een verkoelend effect kan hebben. Maar voor meneer blijkt die informatie overbodig. „voor mij blijft het nu gewoon koe-zalf. Want dokter”, lacht hij, „wat de boer niet kent, smeert hij ook niet.”

Christiaan Bakker is dermatoloog in ziekenhuis Nij Smellinghe